

CAPUT II.

DE NECESSITATE BAPTISMI.

48. Duplex a Theologis distinguitur necessitas, una *medii*, altera *præcepti* dicitur. Necessarium necessitate *medii* est, quod, independenter etiam ab omni præcepto, sic est necessarium, ut eo, etiam inculpabiliter, omisso nequeat obtineri salus. Necessarium necessitate præcepti est, quod citra peccatum, quo impeditur salus, omitti non potest voluntarie. In his tamen rebus, si omittantur, a peccato excusatur tum præcepti ignorantia, tum rem præceptam ponendi impotentia. Circa baptismi necessitatem post Manichæos, Hermianos, aliosque, qui baptismum aquæ penitus rejecisse visi sunt, plurimum aliorum variusque error fuit.

Pelagiani sec. V. negantes originale peccatum, ad hujus deletionem necessarium esse baptismum consequenter negabant; at pressi a S. Aug. illis Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei*, baptismum dicebant non nisi ad consecutionem regni cælorum esse necessarium.

Ex recentioribus hæreticis sec. XV. necessitatem baptismi inficiatus est Wicleffus, ut constat ex Sess. 15. Conc. CONSTANT., Zwinglius L. de ver. et fals. relig., Bucerus. Calvinus vero L. 4 Instit. adultis quidem necessarium ex præcepto baptismum asserit, non tamen necessitate *medii*, neque ad deletionem originalis, præsertim respectu parvulorum parentum fidelium, quos ipso in matris utero sanctificari contendit. Demum e Calvinismo orti Soci-niani, mala matre pejor proles, baptismum nihil aliud esse inquirunt, quam Christianæ professionis externum, nudum gratiæ signum; ejus proinde ritum esse liberum; nec Matth. ult. datum esse Apostolis baptizandi, sed gentes instruendi præceptum; vel, si quod ibi baptismi præceptum sit, hoc universale non esse; sed eos afficere solos, qui ex Paganismo aut Judaismo convertuntur; nequaquam vero ex christianis jam parentibus ortos.

E Catholicis GERSON, CAJET. parvulis, quibus applicari baptismus non potest, sufficere putarunt ad salutem votum baptismi a parentibus aliisque conceptum, et præsertim signo quodam externo applicatum parvulis, puta externa precatione, aut invocatione SS. Trinitatis. Sed, quod CAJET. attinet, opinionem hanc, ceu minus fidei consonam, in illius commentariis in D. Thomam Pius V. expungi jussit.

In præsentī proinde cap. hæc pertractanda sunt: 1°. An et quomodo baptismus sit omnibus omnino hominibus, etiam fidelium liberis necessarius? 2°. An baptismus aqua suppleri possit per baptismum *flaminis*? 3°. An et per baptismum *sanguinis*? 4°. An Deus ex lege aliqua ordinaria, vel saltem ex speciali clementia ob parentum vota, in parvulis, quibus conferri baptismus aquæ non potest, hujus defectum suppleat?

ARTICULUS I.

AN ET QUOMODO BAPTISMUS AQUÆ SIT HOMINIBUS SINGULIS, ETIAM FIDELIUM LIBERIS, NECESSARIUS AD SALUTEM?

49. *Dico I.* Secluso casu martyrii, baptismus aquæ est omnibus ad salutem necessarius necessitate *medii*, adultis quidem in re, vel in voto, si in re suscipi non possit; infantibus vero in re. Est de fide catholica.

Prob. I. Illud est necessarium necessitate *medii* ad salutem, quod est medium ita per se ordinatum ad salutem, ut eo, etiam inculpabiliter, omisso non possit obtineri salus: atqui ita baptismus ad salutem ordinatus est, ut baptismus, etiam inculpabiliter, omisso obtineri salus non possit; ergo. *Prob. min.* Ex Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.* Quæ sententia Christi generalis est, æque parvulos quam adultos involvens, ac respectu singulorum importans necessitatem, ac proinde de sola necessitate præcepti nequit intelligi, utpote cujus insuper infantes, qui tamen eadem in lege involvuntur, incapaces sunt.

CALVINI contra cit. textum exceptiones jam cum responsionibus præoccupatas vide in Tract. de Sacram. in genere, Diss. 1^a. cap. 2. num. 41.

50. *Prob. II.* Ex constanti, invariata traditione Ecclesiæ, quæ elucet 1°. ex Conciliis, 2°. ex SS. Patribus, 3°. ex praxi totius Ecclesiæ, usuque.

1°. Ex CONCILII. Dogma catholicum jam pridem tradiderunt CARTHAGINENSE anno 416. et MILEVITANUM II. anno eod. contra Pelagianos primum apud S. AUGUSTINUM epist. 90. (al. 175.) nomine Concilii ad INNOCENTIUM I. missa, definit (n. 6.): *Quicumque negat parvulos per baptismum Christi a perditione liberari et salutem percipere sempiternam; anathema sit.* Alterum, ut constat ex epist. hujus Concilii ad eundem summum Pontificem inter Augustinianas 32. (al. 176.) qua ab INNOCENTIO perniciosissimi erroris expostulant damnationem, quo omnino totum quod Christiani sumus nituntur evertere Pelagiani; nempe, *non opitulari parvulis ad consequendam vitam æternam christianæ gratiæ sacramentum* (ib. n. 3). Et confirmatur ex INNOCENTII ad Patres Milevitane synodi epistola, in qua sic loquitur (Lab. t. 2. p. 1288. D.): *Illud vero quod eos (Pelagianos) vestra Fraternalitas asserit prædicare, parvulos æternæ vitæ præmiis absque baptismatis gratia posse donari, perfatuum est.* Ubi hæc: *perfatuum est*, Pelagianos attinet, quos damnaverant Milevitani Patres, ac quorum sententiam apud S. AUGUSTINUM cit. approbat Pontifex. Idem BRACCAR. III. definivit, tum FLOR. in Decr. docet, ac TRID., de quo infra.

51. 2°. Ex SS. PATRIBUS. S. IRENÆUS sec. III. infantes, docet, esse necessario baptizandos ut per eum regenti pristinae regenerationis sordes abluant: *Omnes, ait L. 2. c. 22. n. 4. venit per semetipsum salvare (Christus): omnes, inquam, qui per eum renascuntur in Deum, infantes, et parvulos, et pueros.* Et L. 5. c. 15. n. 3. *Quoniam in illa plasmatione, quæ secundum*

Adam fuit, in transgressione factus (est) homo, indigebat lavacro regenerationis. At hoc de simplici necessitate præcepti accipi nequit, cujus illi parvuli incapaces sunt; ergo medii necessitas hic significatur, S. CYRILL. Hierosolymitanus sec. IV. Cath. 3. n. 10. *Si quis, ait, non baptizatur, salutem non habet præter solos martyres, qui sine aqua regno cælesti potiuntur.* S. AMBR. L. de Myster. cap. 4. n. 20. *Credit catechumenus... sed nisi baptizatus fuerit in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, remissionem non potest accipere peccatorum.* Et L. 2. de Abraham. cap. 11. n. 84. de necessitate baptismi loquens: *Utique, inquit, nullum excipit, non infantem, non aliqua præventum necessitate, quæ rursus necessitatem medii important.* S. AUG. mens nemini esse dubia potest, qui ex baptismi necessitate contra Pelagianos peccatum originale constanter probat; ac præterea epist. 28. ad Hieron. (al. 166. n. 21.) hanc necessitatem medii ita discrete adstruit: *Quisquis dixerit quod in Christo vivificabuntur etiam parvuli, qui sine sacramenti ejus (Baptismi) participatione de vita exeunt, hic profecto et contra Apostolicam prædicationem venit, et totam condemnat Ecclesiam, ubi propterea cum baptizandis parvulis festinatur et curritur, quia sine dubio creditur, aliter eos in Christo vivificari omnino non posse.* Tum L. 3. de Anima et ejus origine cap. 9. *Noli credere, nec dicere, nec docere infantes antequam baptizentur morte præventos, pervenire posse ad originalium indulgentiam peccatorum, si vis esse Catholicus.* Plures Patrum sententias qui volet, apud BELLARM. comperiet et SUAR.

3°. Accedit usus et praxis Ecclesiæ, utpote quæ semper, teste AUG. supra cit., fuit quam maxime sollicita, ne sine regenerationis lavacro infantes decederent; baptizandi facultatem in casu necessitatis etiam laicis, quin mulieribus indulget; sine percepto Baptismo defunctos non creditur pertinere ad Ecclesiam, nec sepultura sacra donavit.

Hinc merito sacra Tam. Synodus docet Sess. 4. cap. 6. justificationem post promulgatum Evangelium sine lavacro regenerationis, aut ejus voto, fieri non posse: ac Sess. 7. hunc Can. 5. opposuit Novatoribus: *Si quis dixerit, baptismum liberum esse, hoc est, non necessarium ad salutem, anathema sit.*

Dixi in Concl. in re vel in voto. Voti autem nomine hic non venit nudum et simplex suscipiendi baptismi desiderium, aut propositum; sed actus charitatis perfectæ, vel contritionis, includens voluntatem ponendi omnia ad salutem necessaria, sicque et præsertim suscipiendi baptismi; per talem vero actum suppleri posse in adultis baptismum, si suscipi in re non possit, dabit Art. seq.; sicut et baptismus in re, vel voto suppleri aliquando potest martyrio, ut constabit ex Art. 3. Unde et in Concl. dictum: *secluso casu martyrii.*

52. Dico II. Adultis baptismus insuper necessarius est necessitate præcepti.

Prob. Matth. ult. Christus obligat sub præcepto Apostolos ad baptizandas gentes: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos, etc.* ergo et simul eo loco præcipitur gentibus, ut baptismum suscipiant; correlativa enim sunt: sicut, dum loco eodem præcipitur Apostolis, ut gentes doceant; simul gentibus præceptum datur, ut audiant.

Accedit ratio; si enim baptismus sit ad salutem necessarius omnibus necessitate medii, hoc ipso sequitur, etiam necessarium esse necessitate præ-

cepti 1°. naturalis, cum quilibet ex præcepto naturali charitatis erga se ipsum teneatur adhibere media ad salutem necessaria, 2°. divini, cum omne id, quod ex ordinatione divina est medium ad salutem absolute necessarium, etiam hoc ipso, si est in potestate nostra, sit ex præcepto divino necessarium; cum nihil potuerit præcipi magis, quam illud, sine quo obtineri salus non potest, 3°. etiam ecclesiastici, quod ex traditione et constanti Ecclesiæ praxi intelligitur.

53. Obj. I. Ex Script. sacra: 1°. Sicut Joan. 3. ait Christus: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, ita Joan. 6. Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, etc.* atqui ex Joan. 6. non sequitur Eucharistiam necessariam esse necessitate medii; ergo nec ex Joan. 3. ita necessarium baptismum esse.

2°. Filii parentum fidelium, teste Scriptura sacra, hoc ipso, quod nascantur e parentibus fidelibus, sancti sunt, et filii Dei; ergo ad salutem baptismum non egent. Prob. Ant. Nam ad Rom. 4. et 11. item ad Gal. 3. dicuntur semen Abraham; Deus vero Gen. 17, promisit Abraham, se Deum et ipsius, et ejus seminis futurum. Deinde 1. Cor. 7. 14. idem docet Apostolus: *Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidelem; et sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem; alioquin filii vestri immundi essent, nunc autem sancti sunt; ergo.*

54. Ad 1^{am}. R. N. A. Nam 1°. ipsis in propositionibus reperitur diversitas; hæc enim: *nisi manducaveritis*, ut legenti patet, in persona secunda ad solos adultos diriguntur capaces præcepti; alia vero: *nisi quis renatus fuerit*, etc. in persona tertia dicuntur indistincte de omnibus tam adultis, quam parvulis incapacibus præcepti. Deinde baptismus institutus est, ut sit regeneratio spiritualis; regenerari vero ad spiritualem vitam est omnibus absolute necessarium; Eucharistia vero instituta est, ut spiritualis cibus sit, quo vita spiritualis conservetur, ejusque vires reparantur, si eæ deperditæ sint; sicut ad tuendam corporalem vitam, hujusque reparandas vires ordinatur corporalis cibus; sed infantes, etsi sine corporali alimento servare vitam corporalem non possint, possunt tamen sine Eucharistia servare vitam spiritualem animæ, imo nec hanc nec ejus acceptas vires deperdere possunt, quia peccati omnis, quo solo illa deperditur, incapaces sunt; ergo non est his Eucharistia necessaria. Demum illa Joan. 3. semper Ecclesia de necessitate medii, non illa Joan. 6. intellexit.

55. Ad 2^{am}. R. N. A. Ad prob. 1^{am}. R. D. Dicuntur semen Abraham secundum carnem, sive ratione nativitatis corporalis N. secundum spiritum, vel ratione nativitatis spiritualis per baptismum C. Sic et Deus promisit se futurum Deum seminis Abraham, non præcise secundum carnem talis, sed spiritum, id est eorum, qui haberent fidem Abraham, quam, sicut olim per circumcissionem, sic nunc infantes habitualiter habent per baptismum. Responsio in ipso fundatur Apostolo ad Rom. 9. 6. dicente: *Non enim omnes, qui ex Israel sunt, ii sunt Israelitæ; neque qui semen sunt Abraham, omnes filii; sed in Isaac vocabitur tibi semen: id est, non qui filii carnis, hi filii*

Dei; sed qui filii sunt promissionis. Sed filii promissionis sunt, qui habent fidem patris Abrahæ, ut idem docet Apostolus ad Rom. 4. v. 10. et seqq.

Ad prob. 2^{am}. R. D. Ant. Sancti sunt sanctitate vera, sive spirituali interna N. civili, politica, sanctitatem sumendo pro legitimitate C. Varia dubia de matrimonio proposuerant Corinthii Apostolo, ut innuit hic v. 4. *de quibus autem scripsistis mihi.* Inter quæ illud erat, num valeret matrimonium fidelis cum infideli? Respondet Apostolus affirmative, probatque, quia filii non sunt spurii, sed sancti, sive legitimi. Unde non de munditia vera spirituali ac sanctitate interna, sed de civili sermo erat.

56. *Obj. II.* Ex auct. et histor. Eccles. 1°. Orientales et Africae episcopi, qui olim cum S. CYPRIANO contendebant contra STEPHANUM Papam, nullum esse baptismum collatum ab hæreticis, controversiam hanc, juxta dicta Tract. de Sacram. in gen. Disp. 2. cap. 2. ad disciplinam pertinere putabant, ideoque aliis aliter sentientibus et libertatem sentiendi et agendi, sive non rebaptizandi relinquebant integram; quin et ipsimet rebaptizantes aliquando non rebaptizabant baptizatos ab hæreticis; ergo non censebant, necessarium ad salutem baptismum necessitate medii: secus enim, quia nullum judicabant baptismum hæreticorum, semper eos rebaptizare debuissent; nec potuissent relinquere libertatem aliis rebaptizandi tales, vel non.

2°. In veteri Ecclesia sæpe viros magnos per plures annos degisse in catechumenatu legimus. Sic Constantinus M., teste Eusebio in ejus vita cap. 62. ac S. HIERON. in chronico, primum in extremo vitæ tempore baptizatus fuit. S. AMBROSIVS, cum adhuc in catechumenatu esset, electus fuit in Mediolanensis Ecclesie episcopum. S. MARTINVS octo annos in catechumenatu fuisse dicitur; ergo baptismus non credebatur, tantæ esse necessitatis.

3°. Pro catechumenis sine baptismo defunctis Ecclesia offerebat preces et sacrificia, ut ex S. AMBROSIO in orat. funeb. de Valentiniano Imperatore n. 56. (opp. t. 2. part. 1^a. p. 1189.) item ex Conc. Arelat. II. can. 12. ac CARTHAGIN. IV. can. 79. colligitur; ergo censebat Ecclesia, tales salutem consequi posse. *Conf.* ex INNOCENTIO III. qui consultus ab episcopo Cremonensi, quid sentiendum de quodam presbytero, qui ignorans se baptizatum non fuisse, sine baptismo obierat, respondit: *Quia in sanctæ matris Ecclesie fide, et Christi nominis confessione perseveraverit, ab originali peccato solutum, et cælestis patriæ gaudium esse adeptum asserimus incunctanter.* cap. *Apostolicam.* 2. de Presbyt. non baptiz. Ac responsum confirmat ex S. AUGUSTINO L. 8. de civ. dicente: *Baptismus invisibiliter ministratur, quem non contemptus religionis, sed terminus necessitatis excludit:* item S. AMBROSIVS ante cit. ac tandem pro presbytero illo offerri preces et hostias jubet.

4°. Si baptismus sit necessarius omnibus necessitate medii et præcepti simul adultis; ergo et beatissima Virgo, et Apostoli baptizari debuissent: atqui tamen hi baptizati non sunt; ita enim censet TERTULLIANVS L. de Bapt. cap. 12.; ergo.

57. *Ad 1^{am}.* R. 1°. Sicut illa S. CYPRIANI aliorumque rebaptizantium sententia de invaliditate baptismi ministrati ab hæreticis non obstat traditioni perpetuæ Ecclesie de talis valore baptismi. ita nec officeret eidem traditioni Ecclesie de baptismi necessitate, si ideo baptizatos ab hæreticis non

rebaptizassent aliquando, ac aliis rebaptizandi vel non libertatem reliquerint, quod ipsi crederent, baptismum non esse absolute necessarium; sicut enim in primo fallebantur, ita in altero falli poterant. Sed

R. 2°. N. Cons. Non ideo rebaptizantes controversiam de valore baptismi hæreticorum esse meræ disciplinæ sentiebant, quod putarent, baptismum non esse absolute necessarium; sed quoniam, cum controversia hæc nondum esset solemnè quodam judicio Ecclesie decisa, posset quis, salva unitate Ecclesie, sentire et facere quid vellet. Vel dici potest, quod, etsi sententia sua privata judicarent, nullum esse baptismum hæreticorum, ideo aliquando non rebaptizarent baptizatos ab hæreticis, quod in redeuntibus ad Ecclesiam putarent baptismum aquæ suppleri baptismum in voto.

58. *Ad 2^{am}.* R. N. Cons. Quia alias poterant habere rationes differendi baptismi; nimirum ut se magis ad eundem per pietatis ac poenitentiae opera præpararent, putantes, interea baptismi votum sufficere. Si nulla simili de causa baptismum distulerint, factum hoc non laude, sed potius reprehensione dignum fuisset. Unde et Patres alii hanc dilationem omnino improbant. S. GREGORIUS NAZIANZ. acri plane in dilatores baptismi oratione invehitur. S. AMBROSIVS, teste BARONIO ad an. C. 377., de dilato baptismum postea doluit. Similia apud Patres alios legere est. Quin vetus Ecclesia clericos, quod baptismum ad extremum usque distulissent; si postea convaluissent, a sacris ordinibus arcebat.

59. *Ad 3^{am}.* R. 1°. N. Ullo solido fundamento probari posse existentiam hujus disciplinæ in Ecclesia. AMBROSIVS, fateor, preces et sacrificia pro anima Valentiniani priusquam baptismum initiaretur defuncti obtulit; sed hujus insoliti modi agendi hanc affert excusationem, quod Valentinianum regeneratum, et sanctificatum baptismo in voto suscepto existimavit, orat. cit. n. 51. Canones vero 12. Conc. Arelat. II. an. 452. (Lab. t. 4. p. 1012.) et 79. Conc. Carthaginensis IV. an. 398. (Lab. t. 2. p. 1206.) immerito prorsus nobis obijciuntur, non enim in iis de catechumenis agitur, sed de poenitentibus, qui improvisa morte prius rapti fuerant, quam solemnè ritu Ecclesie reconciliarentur. De illis autem Conc. Braccarense II. an. 563. can. 17. (Lab. t. 5. p. 841.) definivit, *catechumenis sine redemptione baptismi defunctis, neque oblationis commemorationem, neque psallendi impendendum esse officium.*

R. 2°. D. Cons. Ergo Ecclesia censebat illos salvari posse sine baptismo etiam in voto N. sine baptismo in re C. Tales morte præventi antequam baptizarentur in re, ob perspectum suscipiendi baptismi desiderium, merito præsumebantur habuisse baptismum flaminis. Cæterum hoc permittebat Ecclesia pro catechumenis solum adultis, nunquam pro parvulis; sed hos sine baptismo defunctos, nec ut suos agnovit, nec Ecclesiastica donavit sepultura. Cur hoc? nisi quod baptismi flaminis incapaces essent. Dum ergo catechumenos adultos ut suos agnovit, suffragiis adjuvari posse credidit, ob eorum baptismum in voto factum est. Quanquam, observante Tournelio, si tales frivole distulissent baptismum, plures Ecclesie eis denegassent suffragia.

Ad Conf. Eadem est responsio. Rescripsit ita INNOCENTIUS, quod de tali presbytero non posset non judicari, habuisse illum baptismum flaminis.

Hoc etiam sensu intelligendus AUGUSTINUS est, eo casu baptismum, scilicet aquæ, *invisibiliter*, scilicet perbaptismum flaminis, suppleri.

60. *Ad 4um*. R. N. *min.* cum communiore SS. Patrum sententia, S. AUGUSTINI epist. 108. (al. 265. n. 4.), EVODII episcopi Antiocheni post S. Petrum Apostolum, teste NICEPHORO L. 2. cap. 3. EUTHYMI in cap. 3. Joan. v. 8. (t. 3. p. 94. edit. Matthæi Lips. 1792.), aliorumque et S. THOM. hic q. 38. a. 6. Quod TERTULLIANUM attinet, is solum id dubitanter asserit dicens: *Quia illis* (Apostolis) *vel primæ adlectionis* (hoc est, electionis a Christo in Apostolatam) *et exinde individua familiaritatis prerogativa compendium baptismi* (Christus) *conferre posset.*

61. *Obj. III.* Ex Ratione. 1°. Quod est necessarium necessitate medii, non potest suppleri: sed baptismus suppleri potest, ut dicitur Art. 2. et 3.; ergo.

2°. In baptismo excusare potest ignorantia invincibilis; qui enim nihil unquam de baptismo audivit, non peccat, si hunc non suscipiat; ergo non est necessarius necessitate medii; quod enim sic est necessarium, in eo etiam ignorantia excusare non potest.

3°. Hæc doctrina de necessitate baptismi adversari videtur tum misericordiae divinæ, tum voluntati sinceræ salvandi omnes: primum; quia multi infantes sua absque culpa perirent: alterum; quia his non providisset de sufficienti salutis medio; ergo.

Ad 1um. R. D. M. Quod est necessarium necessitate medii summa, vel stricta; sive, ut aliis loqui placet, tanquam medium salutis internum, non potest suppleri per aliud C. quod est necessarium necessitate medii minus stricta, ut externum salutis medium N. Necessaria autem necessitate medii summa, vel stricta ad salutem sunt fides et gratia sanctificans, quia juxta præsentem Dei ordinationem requiruntur in re, nec in alio sui vicario haberi vel suppleri possunt: at baptismum Deus suppleri posse voluit per votum ipsius, et martyrium; unde hujus necessitas medii comparative ad priorem minus stricta est.

Ad 2um. R. N. A. Equidem talis qui præceptum de baptismo suscipiendo inculpate ignoraret, reus non esset violati mandati; nec ideo damnaretur; sed quia nihilominus careret medio ad justificationem necessario. Hinc etiam D. A. Excusat in baptismo ignorantia, ut baptismus præceptum est C. ut est medium ad justificationem necessarium N.

Ad 3um. R. N. A. Et quoad 1um. membrum R. cum S. AUGUSTINO L. 2. de Don. persev. cap. 12. n. 30. tum S. PROSPERO L. 2. de Vocat. gent. cap. 20. occulta quidem Dei esse judicia, cur plures parvulos perire sinat; at tamen justissima: licet enim parvuli sine sua culpa non baptizentur, non tamen sine culpa sua pereunt, cum peccatum originale habeant; misericordiae vero divinæ mensura non ab humano peti affectu debet, sed ex Scriptura sacra et Traditione: at hic utraque constanter ingerit illud: *Nisi quis renatus fuerit, etc.*

Quoad 2um. membrum R. N. *ejus rationem.* Instituendo enim baptismum pro omnibus, Deus etiam parvulis secundum eorum conditionem sufficientia providit salutis media; ne vero parvulorum quis præmoriatur ante baptismum, cursum causarum naturalium non tenetur miraculo quodam inter-

cipere etiam qua provisor generalis. Respondent etiam alii, auxilia sufficientia parvulis conferri in parentibus, quibus si recte uterentur, infantes eorum pervenirent ad baptismi medium. Hæc difficultas, quæ hujus nondum loci est, pertractari solet Tr. de Deo, ejusque voluntate salvandi omnes, tum Tr. de Grat.

ARTICULUS II.

AN BAPTISMUS AQUÆ SUPPLERI POSSIT PER BAPTISMUM FLAMINIS?

62. *Pramitto.* Frequens et usitata est non apud Theologos tantum, sed etiam SS. PP. GREG. NAZIANZ. orat. 39. in sancta Lumina; contr. Donatist. c. 21. 22. AUG. L. 4. de Bapt. n. 17. BERNARD. epist. 77. ad Hugonem Victorin. c. 2. (opp. t. 1. p. 627. et seqq.) aliosque baptismi divisio in baptismum aquæ, flaminis et sanguinis, etsi duo posteriores nec sacramenta sint, nec proprie et univoce, sed solum analogice baptismata, quatenus scilicet principalem baptismi effectum, gratiam remissivam peccatorum suppleat. Proprie enim non nisi unus baptismus est, juxta illud ad Ephes. 4. *Unus Dominus, una fides, unum baptisma.* De baptismo aquæ quid sit, satis constat ex hucusque dictis. Baptismus flaminis dicitur perfecta cordis contritio, ac quilibet charitatis perfectæ actus continens saltem implicitum baptismi votum. Flaminis vero nomen traxisse a flamine, seu Spiritu sancto videtur, cujus est ad diligendum Deum, ad poenitendum movere cor. Queritur igitur modo, an et quatenus contritio perfecta, vel actus perfectæ charitatis suppleat baptismi vices?

63. *Dico.* Baptismus flaminis, sive perfecta in Deum charitas, perfectæve contritio vices baptismi aquæ in adultis supplet, quoad effectum ejus principalem, gratiam peccatorum remissivam.

Prob. I. Ex SCRIPTURA SACRA. Quia, post sancitam Joan. 3. necessitatem suscipiendi baptismi, Christus generaliter charitati, perfectæve contritioni adpromisit infallibiliter gratiam justificantem Joan. 14. 21. *Qui diligit me, diligitur a Patre meo, et ego diligam eum;* ac v. 23. *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus; et mansionem apud eum faciemus:* sed, si ob perfectam charitatem, contritionemve infallibiliter conferatur gratia justificans, actus illi suppleat baptismi vices, quoad hujus effectum principalem; nam gratia hæc ex natura sua remissiva peccatorum est; ergo.

64. *Prob. II.* Ex CONC. TRID. quod doctrinam hanc textibus perspicuis ac repetitis inculcat: Sess. 6. cap. 4. declarans, *post Evangelium promulgatum translationem* (a statu veteris Adam ad statum gratiæ) *sine lavacro regenerationis, aut ejus voto, fieri non posse sicut scriptum est: nisi quis renatus fuerit, etc.* Idem definit Sess. 7. de sacram. in gen. Can. 4. Ac Sess. 14. cap. 4. docet, *contritionem aliquando charitate perfectam esse contingere, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc (poenitentiae) sacramentum suscipiatur; ipsam nihilominus reconciliationem ipsi contritioni sine sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam: sed si ea vis contri-*